

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 28 czerwca 2018 r.

Druk nr 885

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

**Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Działając na podstawie art. 19 ust. 22 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 poz. 2067 z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam informację na temat działalności Policji, określonej w art. 19 ust. 1–21 ustawy o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 tej ustawy – za 2017 rok.

(-) Joachim Brudziński

1. Informacja o działalności Policji, określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy o Policji.

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji¹, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania (art. 19 ust. 3 ustawy o Policji).

¹ Zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o Policji – Komendant Stołeczny Policji (...) wykonuje zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji.

Kontrola operacyjna może być zarządzana wyłącznie przy wykonywaniu czynności operacyjno – rozpoznawczych podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalania dowodów ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw – wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne. Ponadto nowelizacja ustawy o Policji dokonana ustawą z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 768) określiła nowy cel stosowania kontroli operacyjnej – ujawnienie mienia zagrożonego przepadkiem (art. 19 ust. 1 pkt 9).

Jednocześnie należy wskazać, że w 2017 roku niżej wymienione akty prawne znowelizowały przepisy ustawy o Policji dotyczące kontroli operacyjnej, w wyniku czego rozszerzono katalog przestępstw, w przypadku których możliwe stało się zarządzanie kontroli operacyjnej:

- ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 244),
- ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 768),
- ustawa z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury (Dz. U. poz. 1086).

W 2017 r. organy Policji uprawnione do wnioskowania o kontrolę operacyjną zarejestrowały **9876** wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej (w 2010 r. – 8339, w 2011 r. – 7370, w 2012 r. – 5995, 2013 r. – 6814, 2014 r. – 7975, 2015 r. – 8945, 2016 r. – 9506).

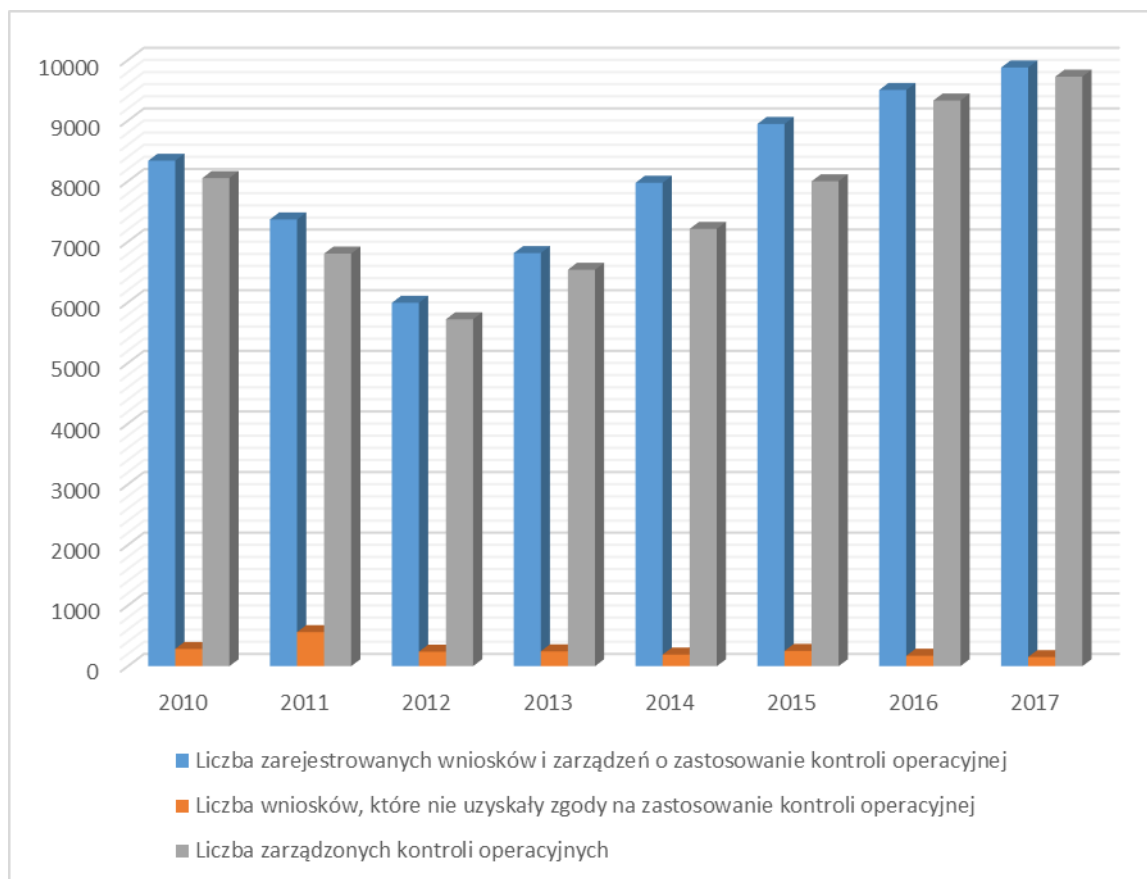
Spośród zarejestrowanych wniosków - **151** nie uzyskało zgody na zarządzanie kontroli operacyjnej (w 2010 r. – 285, w 2011 r. – 563, w 2012 r. – 239, w 2013 r. – 245, w 2014 r. – 192, w 2015 r. – 252, w 2016 r. – 174), z czego:

- **142** – właściwego prokuratora (w 2010 r. – 251, w 2011 r. – 464, w 2012 r. – 231, w 2013 r. – 227, w 2014 r. – 179, w 2015 r. – 234, w 2016 r. – 138),
- **9** – właściwego miejscowo sądu okręgowego (w 2010 r. – 34, w 2011 r. – 99, w 2012 r. – 8, w 2013 r. – 18, w 2014 r. – 13, w 2015 r. – 18, w 2016 r. – 36).

Ogółem w 2017 r. zarządzono **9725** kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 8053, w 2011 r. – 6807, w 2012 r. – 5724, w 2013 r. - 6540, w 2014 r. – 7215, w 2015 r. – 8000, w 2016 r. – 9332), w tym:

- **7369** - w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, tzw. tryb zwykły (w 2010 r. – 6312, w 2011 r. – 5571, w 2012 r. – 4307, w 2013 r. – 4927, w 2014 r. – 6257, w 2015 r. – 6809, w 2016 r. – 7102),
- **1257** - w trybie art. 19 ust. 3 ustawy o Policji – przypadki niecierpiące zwłoki, czyli zarządzanie kontroli operacyjnej przez właściwy organ Policji, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, z jednoczesnym zwróceniem się do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia

(w 2010 r. – 1741, w 2011 r. – 1236, w 2012 r. – 920, w 2013 r. – 932, w 2014 r. – 958, w 2015 r. – 1191, w 2016 r. – 1279).

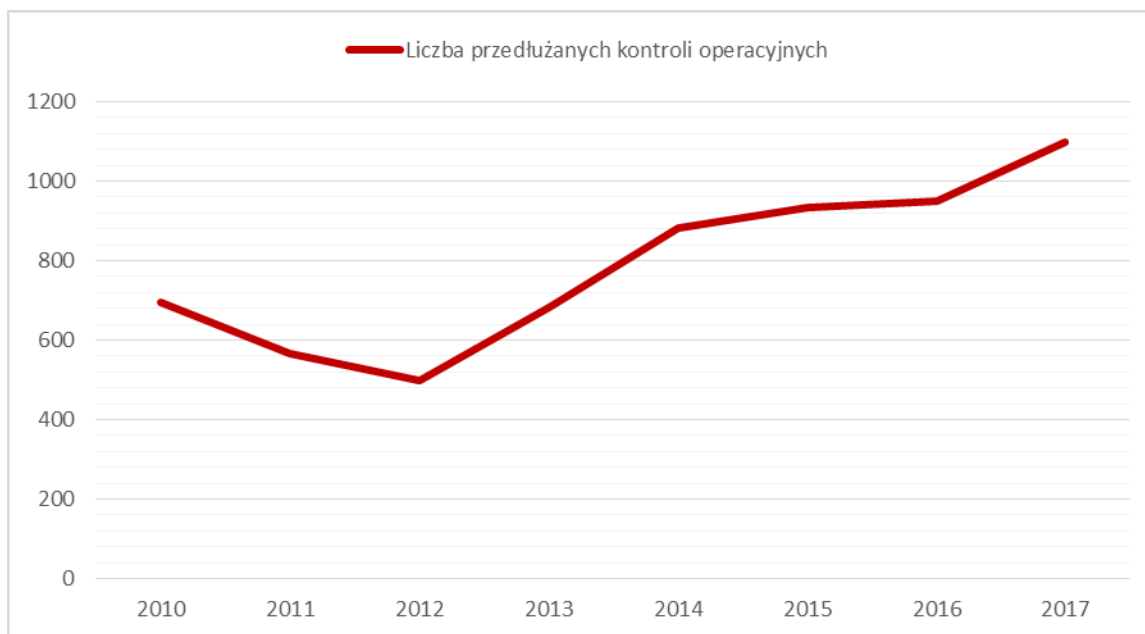

Zgodnie z art. 19 ust. 8 ustawy o Policji kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.

W oparciu o art. 19 ust. 9 ustawy o Policji, w uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może jednak przekraczać 12 miesięcy.

W 2017 r. ogółem dokonano **1099** przedłużeń kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 696, w 2011 r. – 565, w 2012 r. – 497, w 2013 r. – 681, w 2014 r. – 883, w 2015 r. – 933, w 2016 r. – 951), z czego:

- **1048** w trybie określonym w art. 19 ust. 8 ustawy o Policji (w 2010 r. – 672, w 2011 r. – 518, w 2012 r. – 488, w 2013 r. – 672, w 2014 r. – 852, w 2015 r. – 890, w 2016 r. – 938),
- **51** w trybie określonym w art. 19 ust. 9 ustawy o Policji (w 2010 r. – 24, w 2011 r. – 47, w 2012 r. – 9, w 2013 r. – 9, w 2014 r. – 31, w 2015 r. – 43, w 2016 r. – 13).

W 2017 roku zarejestrowane kontrole operacyjne dotyczyły²:

- przestępności przeciwko mieniu (art. 280 – 282 kk, art. 286 § 1 kk) – 1746,
- przestępności przeciwko porządkowi publicznemu (art. 252 § 1- 3 kk, art. 258 kk, art. 263 kk) – 6915,
- przestępności ekonomicznej (art. 296 § 1 – 3 kk, art. 299 § 1 – 6 kk, art. 107 § 1 kks) – 402,
- przestępności przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148 kk, art. 156 § 1 i 3 kk) – 499,
- przestępności przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 223 kk, art. 228 § 1 i 4 – 5 kk, art. 229 § 1 i 3 – 5 kk, art. 230 § 1 kk, art. 230a § 1 kk, art. 231 § 2 kk) – 403,
- przestępności przeciwko wolności (art. 189 kk, art. 189a kk) – 288,
- przestępności przeciwko wolności seksualnej (art. 202 kk) – 12,
- przestępności przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu (art. 163 § 1 i 3 kk, art. 164 § 1 kk, art. 165 § 1 i 3 kk) – 111,

² Większa liczba artykułów określających dane przestępstwo niż zarządzonych kontroli wynika z faktu wpisywania na wniosek więcej niż jednego przestępstwa (np. zbiegi przestępstw).

- przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu (art. 305 – 306 kk) – 75,
- przestępczości przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi (art. 310 § 1 i 2 kk) – 27.

W roku 2017 spośród wszystkich stwierdzonych przez Policję przestępstw (782 069) 28,7% (224 354) stanowiły przestępstwa objęte katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji (w roku 2016 r. - 25,8%). Zarządzonych zostało natomiast 9725 kontroli operacyjnych (w 2016 r. – 9332), co stanowi 1,2% kontroli operacyjnych w stosunku do ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w 2017 r. (w 2016 r. – 1,2%) oraz 4,3% w stosunku do przestępstw stwierdzonych z katalogu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji (w 2016 r. – 4,6%). Mimo zauważalnego w 2017 roku wzrostu procentowego przestępstw określonych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji (o 2,9% w porównaniu z 2016 roku) w stosunku do ogółu przestępstw stwierdzonych w 2017 roku, procentowy udział zastosowanych kontroli operacyjnych w stosunku do ogółu przestępstw utrzymał się na tym samym poziomie (1,2%), a w stosunku do przestępstw objętych katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji zmniejszył się o 0,3 punktu procentowego. Powyższe potwierdza, że kontrola operacyjna jest stosowana tylko w przypadku najpoważniejszych przestępstw, wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo byłyby nieprzydatne.

W 1525 przypadkach uzyskano dowody do procesu karnego.

2. Informacja o działalności Policji, określonej w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji.

Ustawą z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw³ znowelizowano także art. 20 ust. 3 ustawy o Policji, rozszerzając zakres informacji, które może uzyskiwać Policja oraz przesłanki korzystania z tych informacji, tj. w celu wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości.

Na mocy tej ustawy Policja uzyskała prawo do korzystania z informacji stanowiących:

- 1) tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- 2) tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.);
- 3) dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.);
- 4) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, z późn. zm.);

³ Dz. U. poz. 768

5) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896, z późn. zm.);

6) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;

7) tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 291, z późn. zm.);

8) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1289 z późn. zm.).

Zgodnie z wcześniejszym brzmieniem art. 20 ust. 3 ustawy o Policji, Policja mogła korzystać z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a w szczególności z przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń danych podmiotów, w tym osób, które zawarły umowę ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową, jeżeli było to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów (zarówno zakres, jak i przesłanki korzystania z tych informacji zostały zachowane w mocy przez ustawę nowelizującą – art. 20 ust. 3 pkt 3 i 8 ustawy o Policji w obecnym brzmieniu).

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o Policji powyższe informacje i dane, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.

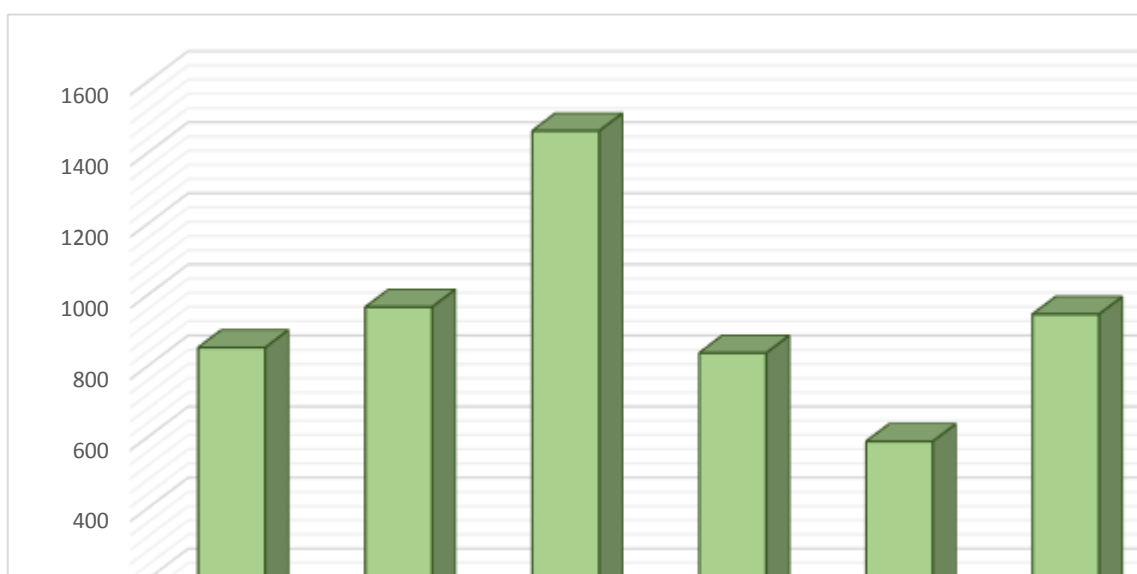
Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz organ Policji uprawniony do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych (art. 20 ust. 7 ustawy o Policji).

Na postanowienie sądu w powyższych sprawach, organowi Policji wnioskującemu o wydanie postanowienia, przysługuje zażalenie (art. 20 ust. 8 ustawy o Policji).

W terminie do 90 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 3, Policja informuje podmiot, którego informacje i dane dotyczą, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych (art. 20 ust. 10 ustawy). Sąd, który wydał postanowienie, na wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zawiesić, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, realizację tego obowiązku, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych (art. 20 ust. 11 ustawy).

W 2017 r. Policja, na podstawie art. 20 ust. 3 *ustawy o Policji*, wnioskuje o ujawnienie danych w **759** przypadkach. Sąd wydał postanowienie o udzieleniu Policji informacji stanowiących tajemnicę bankową w **695** przypadkach, tajemnicę ubezpieczeniową – **34**, tajemnicę skarbową – **23** i tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, – **7**.

W 2016 r. Policja wnioskuje o ujawnienie tajemnicy ubezpieczeniowej lub tajemnicy bankowej w **1008** przypadkach (w 2010 r. – 851, w 2011 r. – 965, w 2012 r. – 1461, w 2013 r. – 836, w 2014 r. – 587, w 2015 r. – 945).⁴

W 2017 roku sąd w 2 przypadkach dotyczących tajemnicy bankowej, wydał postanowienie o zawieszeniu obowiązku poinformowania zainteresowanego podmiotu o udostępnieniu informacji Policji, na podstawie art. 20 ust. 11 *ustawy o Policji* (w 2010 r. – 16, w 2011 r. – 35, w 2012 r. – 41, w 2013 r. – 59, w 2014 r. – 54, w 2015 r. – 58, 2016 r. – 34).

W okresie sprawozdawczym sąd nie wydał postanowienia o odmowie udzielenia Policji informacji, o których mowa w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji. Dotychczas takie postanowienia w odniesieniu do tajemnicy bankowej zostały wydane w 2010 r. – 4, w 2011 r. – 1, w 2012 r. – 10, w 2015 r. – 5, a w zakresie tajemnicy ubezpieczeniowej w 2012 r. sąd wydał 2 tego rodzaju postanowienia⁵.

⁴ Z uwagi na fakt, że prawo do uzyskiwania informacji innych niż tajemnica bankowa i ubezpieczeniowa Policja uzyskała dopiero w 2017 roku, zestawienie za lata wcześniejsze obejmuje jedynie wskazane rodzaje tajemnic.

⁵ Ponieważ prawo do uzyskiwania informacji innych niż tajemnica bankowa i ubezpieczeniowa Policja uzyskała dopiero w 2017 roku, zestawienie za lata wcześniejsze obejmuje jedynie wskazane rodzaje tajemnic.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że sprawozdaniem za 2018 rok objęte zostanie również nowo utworzone Biuro Nadzoru Wewnętrznego⁶ oraz Służba Ochrony Państwa⁷, które uzyskały prawo do stosowania kontroli operacyjnej. W odniesieniu do Biura Nadzoru Wewnętrznego sprawozdanie obejmie również informację o działalności, o której mowa w art. 11p⁸ ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491 z późn. zm.).

⁶ na podstawie art. 11n ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 106),

⁷ art. 42 – 53 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 138 z późn. zm.),

⁸ art. 11p ust. 1 dodany ustawą z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 106).

.....

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu

.....